

Акцент в освітньому процесі зроблено на здобувача освіти, здатного критично мислити, самостійно формулювати власні цілі, потреби й інтереси та реалізовувати їх через індивідуальну траєкторію навчання, взаємодіючи з викладачами на засадах рівноправних партнерських стосунків відповідно досягнення ними професійної кваліфікації, що відповідає вимогам сучасного ринку праці.

Література

1. Голубнича Л. О. Дидактика вищої школи у XXI столітті. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, 2. II(13), Issue: 26, 2014 С. 22–25. URL:[https:// www.seanewdim.com](https://www.seanewdim.com)
3. Абдалова О. И., Исакова О. Ю. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе. Дистанц. и виртуал. обучение. 2014. № 12. С. 50–55.
4. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модуль. Посіб. для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 URL:<https://library.kr.ua/wp-content/elib/strelnikov/posibnyk-Strelnikov.pdf>
5. Азимов Э. Г. Массовые открытые онлайн-курсы в системе современного образования / Э. Г. Азимов // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – № 12. – С. 4–12.

МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІД ЧАС ONLINE-НАВЧАННЯ

Краснікова С. О., Заборовська С. В., Ткаченко О. В.

Харківський національний медичний університет

E-mail: s_krasnikova@ukr.net, zaborovsv@gmail.com, olga_tkatschenko@ukr.net

Однією з важливіших задач online-навчання є здійснення результативного обміну інформацією між викладачем і учнем. Рівень знань в процесі навчання у вузі, головним чином, обумовлений результатом співпраці педагога та учня. Саме від цього в прямій залежності знаходяться ступінь підготовки майбутнього фахівця, його ефективна професійна діяльність, а також успішна професійна самореалізація викладача. Під час online-навчання величезну роль грає придбання нового досвіду педагогічного співробітництва між викладачем та студентом. Тому проблема підвищення якості взаємодії суб'єктів процесу навчання повинна вирішуватися по-новому.

Авторами даної статті розглядаються різні моделі педагогічної спільної діяльності викладача і учня в умовах online-навчання. Основна мета нашої роботи – дати характеристику поняття «педагогічна взаємодія» і запропонувати шляхи підвищення якості педагогічної діяльності та навчального процесу.

Для того, щоб дати характеристику моделям педагогічного співробітництва в умовах online-навчання, необхідно згадати зміст поняття «педагогічне співробітництво». Педагогічна взаємодія як в теоретичному, так і в практичному аспекті викликає жвавий інтерес у вчених. Цій темі присвячені роботи І. А. Зимней, В. Я. Ляудіс, П. І. Підкасистого, В. А. Сластеніна, В. Турмонда, в яких йдеться про суть педагогічного співробітництва, його функціях, стадіях, структурі та засобах організації. Наприклад, В.Я. Ляудіс [5] дотримується точки зору, що педагогічна взаємодія – це спільна робота педагога і учня, в результаті якої виникають партнерські відносини, необхідні для розвитку особистості учня та для саморозвитку викладача [5, с. 37]. Вчений підкреслює, що без двостороннього розвитку педагог не може відбутися як професіонал і як особистість. Такі дослідники, як Ю. К. Бабанський [1], Є. В. Бондаревська [2] відзначають, що відмінними особливостями педагогічної взаємодії є спільна діяльність, толерантні відносини, професійне спілкування, продуктивне розв'язання суперечностей, саморозвиток.

Психолог І. А. Зимня, описуючи зміст терміну «педагогічна взаємодія», доходить висновку, що це багатогранне поняття, яке містить виховний, педагогічний і психологічний аспекти [3, с. 74].

Отже, модель педагогічної взаємодії «вчитель – учень» має на увазі двостороннє співробітництво, засноване на єдності поставлених цілей і завдань, а також ініціативність та активність суб'єктів навчального процесу. У будь-якому випадку педагогічна взаємодія – це координований процес, орієнтований на досягнення певних цілей в освітньому процесі.

Авторам статті імponує точка зору В. А. Сластеніна [6] про те, що педагогічне співробітництво є взаємною комунікацією педагога та учня, яка призводить до обопільної трансформації характеру їх поведінки, діяльності та відносин.

Авторами статті розглядається саме це тлумачення педагогічної взаємодії, тому що поняття «досвід», яке також є об'єктом нашого дослідження, відображає власне трансформацію індивідуальних якостей учня і вчителя як суб'єктів процесу навчання.

Значні аспекти педагогічної взаємодії проявляються різноманітними способами і підкоряються тим умовам і обставинам, в яких відбувається співпраця учасників педагогічного процесу. Виходячи з

цього ми можемо говорити про безліч різних форм взаємодії в режимі online-навчання. Ряд дослідників виділяють наступні моделі педагогічної діяльності: учень – навчальна програма; учень – викладач; учень – електронний носій. Розглянемо кожну модель окремо.

Модель взаємодії «учень – навчальна програма» має на увазі взаємодію студентів з головними темами лекцій або практичних занять, пред'явленими в рамках програми online-курсів. Результативність цієї моделі, найчастіше, визначається точним, конкретним, наочним змістом досліджуваного матеріалу.

В умовах online-навчання модель взаємодії «учень – викладач» передбачає активну участь і зацікавленість обох сторін, відповідну реакцію як з боку учня, так і з боку викладача, адресний обмін інформацією, якісний, зручний і регулярний зворотній зв'язок (електронна пошта, Viber, WhatsApp тощо).

Взаємодія «учень – електронний носій» пов'язана з комп'ютерними технологіями і залежить від досвіду роботи з гаджетами, від якісного підключення до інтернету, від вільного доступу до освітніх платформ, від їх зручності та функціональності.

Важливим фактором плідної педагогічної спільної діяльності в умовах online-навчання є практична готовність викладача, для успішної реалізації якої необхідно бажання особистого і професійного зростання, наявність творчого потенціалу, набуття досвіду роботи з інноваційними методами викладання. Важливою ознакою психологічної підготовленості суб'єктів навчання є недопущення або повна відсутність конфліктних ситуацій в рамках спільної діяльності «учень – викладач». Обраний викладачем стиль подачі нової інформації повинен бути підпорядкований інтересам студентів і повністю виправдовувати їх очікування. На закінчення можна зробити висновок, що результативність педагогічної взаємодії в умовах online-навчання передбачає високий ступінь розвитку почуття відповідальності, прогресивні устремління його учасників, двосторонній обмін практичним досвідом.

Література

1. Бабанский Ю. К. Оптимизация процесса обучения. – М. : Знание, 1999. – 256 с.
2. Бондаревська Є. В. Парадигмальний підхід до розробки змісту ключових педагогічних компетенцій / Є. В. Бондаревська, В. В. Кульневич // Педагогіка. – 2004. – № 10. – С. 23–31.
3. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учеб. для вузов. Изд. 2-е, доп., испр. и перераб. – М., 2000.

4. Крючкова Н. Е. Формирование взаимодействия между учителем и учащимися на основе личностно-ориентированного подхода (на раннем этапе обучения английскому языку) : автореф. дис. канд. пед. наук. Тамбов, 2006.

5. Ляудис В. Я. Психолого-педагогические проблемы взаимодействия учителя и учащихся / под ред. А. А. Бодалева, В. Я. Ляудис. – М., 1980.

6. Слостенин В.А. и др. Педагогика : учеб. пособ. / В. А. Слостенин, И. Ф. Исаев, Е. Н. Шиянов ; под ред. В. А. Слостенина. – М. : Академия, 2013. – 576 с.

УЧАСТЬ У ЗМАГАННЯХ З МЕХАТРОНІКИ ЯК ФОРМА ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ ДИСЦИПЛІН

Назарова О. С.¹, Осадчий В. В.²,

Шульженко С. С.³, Олейніков М. О.⁴, Зінов'єв Р.В.⁵

Національний університет «Запорізька політехніка»

E-mail: ¹nazarova16@gmail.com, ²w.osadchiy@gmail.com,

³serega_shulzhenko14@ukr.net, ⁴www.nikolay-96@ukr.net,

⁵zinoviev.rostislav27@gmail.com

Мехатроніка – галузь науки і техніки, заснована на синергетичному об'єднанні вузлів точної механіки з електронними, електротехнічними і комп'ютерними компонентами, що забезпечують проектування і виробництво якісно нових модулів, систем і машин з інтелектуальним управлінням їх функціональними рухами. Мехатроніка є своєрідною сучасною філософією проектування складних керованих технічних об'єктів. Тож мехатронік – професія майбутнього, її представники стануть флагманами розвитку і впровадження інновацій.

Для будь-якого інженера окрім теоретичного є досить важливим практичний досвід. Саме професія мехатроніка вимагає від фахівця розуміти фізику процесів, знати логіку керування технологічними процесами та промисловими контролерами, вміння налагоджувати механічні частини систем автоматизації та робототехніки. Також одним з показників високого рівня майстерності є вміння знаходити причини несправностей мехатронних систем та навички їх усунення.

Практичні олімпіади та змагання міжнародного класу з мехатроніки, як серед студентів, так і серед фахівців підприємств, грають важливу роль у становленні інженера. Як і у більшості інших конкурсів та змагань, команди проходять декілька етапів відбору. Спочатку студенти змагаються на регіональному етапі, де визначається їх вміння застосовувати теоретичні знання якомога швидше. Відбірковий етап